

предрасъждъцитъ на населеніето. Спорѣдъ тѣзи мѣода, която са налага на сѣко безпристрастно обсъждане въ испытванъето на Гражданскитъ и правителствени събитія на вътрѣшното Правленіе, които послѣдовахъ програмата на 1,856 л., ще признае че тѣзи программа сж е изпълнила по сичкитъ си части, съ единичното и най оправдателно различіе, че по нѣкои нейны части населеніето остави много на дирѣ приданіята на ветхата система, когато върху други нѣкои сполученото послѣдствие, ако и дѣйствително, едва са осѣща. Доволно е обаче че началото премина отъ теорическото състояніе въ практическото, за да бы Императорското Правителство придобило правото да го покаже като съществено послѣдствие и като несумѣнно доказателство на своитъ намѣренія.

« Въ епоха не много отстояща отъ насъ, сирѣчь преди прогласяванъето на *Танзимата*, който може да са нарече Уставъ за равенството, подданицитъ на Султана са раздѣляхъ на два класса, раздѣляемы едни отъ други чрѣзъ предубѣждения на видъ непреодолимы, сирѣчь на владѣющія классъ, състоящъ отъ Мюсулманитъ, и на другитъ классъ, по-доленъ, и изъ цѣло подчиненъ на първия, сирѣчь классътъ на не-Мюсулманскитъ народы. Туй неравенство, което имаше тогази сичката сила на гражданско учрѣждение, безъ да е облечено съ законность, унищожи са чрѣзъ дѣлото на *Гюлхането*, което прогласи пълното равенство за сичкитъ подданици на Султана, безъ различіе на народность и на вѣроисповѣданіе. Но туй велико обществено преобразование не бѣше въ начало друго, освѣнь освещеніе на едно право, което можаше да остане безплодно и въ състояніе на безгласна буква. — Предлежеше да са преобърне въ дѣло, сирѣчь да са внесе въ нравитъ, както са введе и въ Законодателството. На туй трудно дѣло Правителството посвети сичкитъ си старанія и днесъ втората часть на неговото посланіе са изпълни. Равенството са прие, и не само че началото не среща вече борба, но влѣзе и сѣкога влѣзва еще по-дълбоко въ нравитъ на населеніето.

« Може нѣкой да ослаби значителността на туй нравствен-